

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	35657 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35657
Назва ОП	Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ковтун Олена Анатоліївна, Віннікова Еліна Олександрівна, Павленчик Наталія Федорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.02.2021 р. – 27.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/9lMnIki>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3qf4HWE>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Менеджмент» за першим початковим рівнем (короткий цикл) є актуальною в контексті задоволення кадрових потреб Черкаської області та національної економіки, в цілому, у високопрофесійних менеджерах, здатних ідентифікувати та вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління організаціями. ОПП забезпечує здобувачам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом представлення каталогу вибіркових дисциплін, в т.ч. і пропозицій з інших ОП. Однак, потребує уточнення алгоритм їх вибору, із конкретизацією кредитів. На офіційному веб-сайті оприлюднені силабуси вибіркових дисциплін, натомість у відкритому доступі відсутні силабуси та/або робочі програми ООК, які включені до ОПП. Усі процедури, що регламентують освітній процес за ОПП «Менеджмент» чітко структуровані та формалізовані у відповідних документах, що розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО. ЕГ відзначає недостатній рівень співпраці із зовнішніми стейкхолдерами та потенційними роботодавцями, що зумовило обмежене коло рецензентів, залучених до обговорення та перегляду ОПП. Потребує удосконалення структура ОПП, послідовність викладання ООК та їх перегляд, відповідно заявленим програмним результатам навчання та змістовному наповненню спеціальності. ЕГ відзначає високий рівень інформаційно-консультативної підтримки студентів з боку адміністрації, зокрема через кураторів груп та тісну співпрацю з органами студентського самоврядування. Унікальною практикою є функціонування в УДПУ ім.Павла Тичини Команди психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами та наявність потужних технічних можливостей щодо їх супроводу. Результати вивчення відомостей самоаналізу, додатково наданої документації, проведених зустрічей у рамках акредитаційної експертизи дозволяють підтвердити можливість підготовки на достатньому рівні здобувачів вищої освіти за першим початковим рівнем (короткий цикл) за ОП «Менеджмент», із певними недоліками.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП спеціальності 073 «Менеджмент» за рівнем вищої освіти «молодший бакалавр» яка реалізується в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини є унікальною в напрямку підготовки фахівців-менеджерів, зокрема для установ та організацій сфери освіти. Така унікальність корелюється із специфікою ЗВО. Для її реалізації в Університеті створена і функціонує потужна внутрішня нормативна база, яка чітко структурована, зрозуміла, а її положення дотримуються усіма учасниками освітнього процесу. ОПП забезпечує здобувачам можливість формування їх індивідуальної освітньої траєкторії. Сильною стороною ОПП в цьому контексті є сформований значний за кількістю каталог вибіркових дисциплін, із зазначеним можливим варіантом вибору ОК з інших ОП. Для ефективної реалізації ОПП і формування у здобувачів практичних навичок зі спеціальності, передбачено високий рівень їх інформування щодо програми, графіків, баз практик та необхідної документації через веб-сайт. Позитивною практикою при реалізації ОПП є те, що в університеті добре розвинена система внутрішнього забезпечення якості, яку координує спеціально створений структурний підрозділ - Центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності. Сильною стороною ОПП є високий рівень інформаційно-консультативної підтримки здобувачів через комунікацію із кураторами. Особливістю є забезпечена здобувачам можливість використання міжбібліотечного абонементу та замовлення необхідного інформаційного джерела з бібліотек інших ЗВО. Унікальною практикою є функціонування в Університеті Команди психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами та наявність в структурі кожної дисципліни (в системі moodle) анкети «Мої враження від викладання дисципліни».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОПП «Менеджмент» характеризується такими слабкими сторонами: 1. Означена унікальність прописана не чітко і носить формалізований опис, не враховуючи специфіки ЗВО. -чітко сформулювати унікальність ОПП. 1. Звужене коло рецензентів ОПП. Рецензентами ОПП виступають одні і ті ж особи (2019, 2020 рр.) - Розширити коло рецензентів, у т.ч. із фахівців-управлінців освітньої галузі. 2. Низький рівень залучення роботодавців до процедур обговорення та перегляду ОПП. -активізувати фактичне залучення роботодавців до процедур обговорення та перегляду ОПП. 3. Низький рівень залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. -активізувати залучення професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять. 4. Представлені ОПП за 2019 р. та 2020 р. за ООК, зазначеними компетентностями та ПРН є тотожними, що вказує на відсутність фактичної процедури їх перегляду, оновлення, врахування пропозицій стейкхолдерів та внесення змін. -налагодити процедуру перегляду, оновлення та внесення змін до ОПП. 5. Невідповідність ОПП 2020 р. та НП 2020 р. за чисельністю передбачених для виконання курсових робіт. -відкоригувати кількість запланованих до виконання курсових робіт в ОПП та НП. 6. Курсові роботи не зазначені як окремі ООК, на них не передбачено в ОПП та НП окремих кредитів та форми контролю. -відобразити курсові роботи в ОПП та НП, як окремі ООК, з відповідною кількістю окремо виділених кредитів і формою контролю. 7. Невідповідність забезпечення ПРН окремими компонентами ОПП та відсутня обґрунтованість доцільності їх викладання на ОПП, відповідно до предметної області ФП 02 «Політекономія» - ПРН1; ПРН 16; ПП 02 «Економіка підприємств» - ПРН 8; ПП 03 «Гроші і кредит» - ПРН 8; ПРН 15; ПП 04 «Бухгалтерський облік» - ПРН 06; ПРН 15; ПРН 16. -урегулювати забезпечення ПРН відповідними ООК, із врахуванням їх тематичного наповнення. 8. Суперечливість у логічності послідовності викладання окремих ООК: - ФП 02 і ФП 04, за своїм змістовним та тематичним наповненням є тотожними; - ФП 03, ФП 04 та ПП 02. - відкоригувати послідовність викладання ООК враховуючи їх тематичне наповнення. 9. В НП блок вибіркових дисциплін деталізований їх назвами із загальною кількістю кредитів на весь блок, із нечітко вказаним алгоритмом вибору (скільки дисциплін повинні обрати студенти, з якого блоку, чи загалом блоком чи по окремій дисципліні). - у НП передбачити наявність кредитів для окремих вибіркових дисциплін по семестрах, без деталізації

їх назв, для забезпечення вільного вибору студента та формування індивідуальної освітньої траєкторії. 10. Відсутність силabusів та/або робочих програм ООК у відкритому доступі. -розмістити силabusи та/або робочі програми ООК у вільному доступі. 11. Анкета по визначенню якості викладання дисциплін розміщена в системі moodle і доступна за умови авторизації здобувача. - запровадити практику опитування здобувачів на платформі, що забезпечує їх анонімність (наприклад, через гугл-анкету).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями ОПП визначено - підготовка молодших бакалаврів, здатних ідентифікувати та вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління організаціями на засадах оволодіння системою компетентностей (<https://cutt.ly/FlpYLVH>). Відповідно до Стратегії розвитку УДПУ ім. П.Тичини на 2021-2025 рр. (<https://cutt.ly/BlrLsMT>) місія Університету баується на поєднанні - навчання-дослідження та громадського служіння. Відтак, цілі зазначені в ОПП корелюються із місією Університету в напрямку пріоритетності розвитку його освітньої діяльності, а саме "... підготовці та забезпеченні конкурентоспроможності фахівців... шляхом запровадження нових освітніх програм, підвищення якості освітніх послуг...". Особливість ОПП визначено, як "...підготовка фахівців здатних вирішувати практичні проблеми та спеціалізовані задачі... у сфері управління організаціями та їх підрозділами", що носить загальний характер, який зумовлює професійні компетентності фахівців з менеджменту, не враховуючи специфіки ЗВО та його мети, яка чітко прописана у Стратегії розвитку. Загалом цілі ОПП відповідають меті діяльності ЗВО у напрямку підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців на різних рівнях ринку праці. Це повністю відповідає концепції освітньої діяльності, яку провадить ЗВО і яка чітко сформульована у Статуті УДПУ ім. П. Тичини п. 2.1 (<https://cutt.ly/7lpS2pH>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОПП започаткована у 2019 р. і її первинний варіант представлений до відомостей про СО. На сайті ЗВО розміщено оновлений варіант ОПП, затверджений Вченою Радою Університету 30.04.2020 р., протокол № 11 (<https://cutt.ly/kldVdlu>), за якою відбувся набір у 2020 р. До відомостей про СО представлених Гарантом долучені рецензії стейкхолдерів, які висловили своє бачення щодо актуальності, логічності побудови та структури ОПП 2019р. Представлені рецензії написані та завірені представниками підприємств та організацій різних сфер бізнесу та органів самоврядування (О.Буць - секретар Паланської сільської Ради; О.Кравченко - провідний спеціаліст УРЦ "СГ "ТАС"; О.Максютов - заступник директора КНП "Уманська міська лікарня"; М.Безпалько - директор ДП Уманський ЛГЗ; В.Омельченко - директор ТОВ "Уманська дирекція кіновідеомережі"). Заявлені представники роботодавців, в тому ж складі, були долучені і до перегляду ОПП 2020 р. (<https://cutt.ly/vldhQ2E>). На відеозустрічах із здобувачами було підтверджено факт їх ознайомлення із змістом ОПП та моніторингу їх думки на рахунок якості викладання ОК та організації освітнього процесу. Ознайомлення здобувачів із змістом ОПП проводить куратор групи на початку навчального процесу. Моніторинг рівня їх задоволення якістю освітнього процесу відбувається шляхом анкетування. На нормативному рівні процедура впливу здобувачів на процес забезпечення якості освіти регламентується "Положенням про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в УДПУ ім. П.Тичини" (<https://cutt.ly/dldQBMw>). Згідно Положення, здобувач вищої освіти має змогу в будь-який час індивідуально висловити свою думку з питань покращення якості освітнього процесу шляхом звернення до директора Центру забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності. Центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності є координаційним структурним підрозділом університету, який забезпечує прогнозування, проектування, моніторинг та аудит якості його освітньої діяльності (<https://cutt.ly/fldXUqs>). З метою моніторингу якості освітніх послуг у ЗВО систематично проводиться опитування стейкхолдерів, результати якого оприлюднюються на офіційному сайті Університету (<https://cutt.ly/pldvWzm>). Гарантом ОПП представлено ЕГ документи, які підтверджують участь стейкхолдерів у перегляді та оновленні ОПП (протокол засідання кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом № 12 від 19.06.2020 р. про перегляд освітньої програми «Менеджмент» зовнішніми стейкхолдерами і рекомендації внесення їх побажань до ОПП).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОПП чітко визначені, як “підготовка молодших бакалаврів, здатних ідентифікувати та вирішувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління організаціями на засадах оволодіння системою компетентностей” (<https://cutt.ly/TldNMls>). Вони повністю корелюються із тенденціями розвитку спеціальності та затребуваністю фахівців з менеджменту на ринку праці. Досягнення цілей ОПП у процесі її реалізації, забезпечить здобувачам формування професійних якостей, які зумовлять їх конкурентоспроможність як фахівців. Унікальність ОПП передбачає “...підготовку фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та спеціалізовані задачі, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління організаціями та їх підрозділами”, що зумовило формування таких ПРН, як: ПРН 4; ПРН 5; ПРН 7; ПРН 10; ПРН 11; ПРН 13. Як було встановлено ЕГ, Гарантом та членами робочої групи моніторяться сайти мережі Інтернет, на яких розміщуються вакантні пропозиції, із чітко встановленими вимогами до претендентів та резюме потенційних працівників, наприклад Work.ua. Під час моніторингу особлива увага акцентується на забезпеченні фахівцями з менеджменту окремих підрозділів органів державної влади та управління, закладів вищої освіти, фондів, благодійних товариств тощо, що представляють галузевий та регіональний контекст спеціальності та ринку праці. Затребуваність у фахівцях галузі менеджменту, проблеми та перспективи розвитку даної сфери розглядалися на заходах науково-практичного характеру, які організовуються і проводилися в Університеті, зокрема на науково-практичному семінарі «Сучасні інструменти менеджменту та їх застосування в конкурентному середовищі» (<https://cutt.ly/old6vU5>) та II Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка та управління в XXI ст.: виклики та перспективи розвитку» (<https://cutt.ly/Sld6GMz>). ОПП акредитується вперше, відтак на час акредитації її випускники відсутні, що унеможливує аналіз їх професійної майстерності та придатності. При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОПП взято до уваги програми в інших ЗВО України, зокрема було враховано принципи логічно-структурної побудови, загальний підхід до спрямованості результатів. Зокрема, при формуванні спеціальних (фахових) компетентностей СК 1; СК 2; СК 7; СК 9; СК 10 був врахований досвід КНТЕУ з підготовки молодших бакалаврів. В КНЕУ ім.В.Гетьмана з підготовки молодших бакалаврів галузі знань 07 Управління та адміністрування був запозичений загальний підхід спрямованості результатів навчання, в якому акцент робився на формуванні фахівців нового типу з високими професійними якостями та набутими здібностями до управлінської та підприємницької діяльності. З прикладу Київського національного університету імені Шевченка взято до уваги перелік ЗК: ЗК 1; ЗК 3; ЗК 5. Досвід іноземних ЗВО не враховувався, так як відповідні програми з підготовки молодших бакалаврів у них відсутні.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На час формування ОПП Стандарт початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти спеціальності 073 “Менеджмент” або його проект - відсутні. Відповідно, згідно “Методичних рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП” (затверджених Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 р.) ОПП, її цілі, ОК та програмні результати навчання були сформовані та орієнтовані на дескриптори Національної рамки кваліфікацій, у редакції від 12.06.2019р. № 509 для шостого рівня “це здатність особи розв'язувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях” (у редакції від 25.06.2020р. № 519 - п'ятого рівня). Зокрема, набуття “... когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних” корелюються із ПРН 3; ПРН 4; ПРН 6; ПРН 10; ПРН 11; ПРН 14; “планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб” - із ПРН 8; ПРН 9; ПРН 13; ПРН 15; ПРН 16.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та мета ОПП чітко сформовані відповідно до Стратегії розвитку Уманського державного педагогічного університету ім. П.Тичини на 2021-2025 рр. Програмні компетентності та результати навчання формуються з урахуванням інтересів зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, досвіду вітчизняних ОП та аналізу ринку освітніх послуг у сфері менеджменту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: Унікальність ОПП прописана не чітко і носить загальний характер, який зумовлює професійні компетентності фахівців з менеджменту, не враховуючи специфіки ЗВО та його мети, яка чітко прописана у Стратегії розвитку. Рекомендації: Більш чітко сформулювати унікальність ОПП, скорелювати її відповідно до мети та специфіки Університету.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Проведений аналіз свідчить, що цілі та мета ОПП корелюються із Стратегією розвитку ЗВО, а зазначені в ній програмні компетентності та результати навчання формуються з урахуванням інтересів зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів. Це зумовлює повну відповідність ОПП підкритеріям 1.2.-1.4, без ознак інноваційності та унікальності. Частково невідповідність підкритерію 1.1 зумовлена нечіткістю формулювання ознак унікальності ОПП, які не відображають специфіки ЗВО і є некритичним зауваженням. Враховуючи сильні сторони та незначні недоліки, ЕГ вважає, що ОПП за критерієм 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОПП “Менеджмент” початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти започаткована та затверджена Вченою радою (протокол № 1 від 29.08.2019 р.) і введена в дію наказом Ректора УДПУ ім. П.Тичини № 649 від 30.08.2019 р. Перший набір здобувачів відбувся у 2019 р. із терміном навчання 1 рік 10 місяців. На час роботи ЕГ, на офіційному сайті ЗВО представлено у вільному доступі ОПП та НП за 2019 та 2020 рр. - (<https://cutt.ly/Hlj9lV2>). ОПП та НП, відповідно до внутрішніх нормативних документів, Вченою Радою Університету. ЕГ відмічає певну неузгодженість поданої і фактичної інформації щодо форми навчання та контингенту здобувачів за ОПП. Так, при завантаженні відомостей про СО, формою здобуття освіти на ОП зазначено - “очна денна”. У п. 4. відомостей про СО написано, що “Нині за ОП Менеджмент підготовка здобувачів здійснюється за денною та заочною формами навчання”. У п. 5 Інформація про контингент здобувачів - представлено кількість студентів які навчаються на 1 та 2 курсі лише очної денної форми навчання, тоді як зі слів Гаранта на заочній формі навчання навчається 27 здобувачів. ЕГ було надано Гарантом пояснення даної ситуації, як “певне нерозуміння процедури подання інформації про здобувачів заочної форми навчання та необхідності її представлення. Акцент робився на очну форму”. ЕГ встановила, що представлені ОПП за 2019 р. та 2020 р. (<https://cutt.ly/KzciYJo> та <https://cutt.ly/2zciAEx>) за ООК, зазначеними компетентностями та ПРН є тотожними, що вказує на відсутність процедури їх перегляду, оновлення, врахування пропозицій стейкхолдерів та внесення змін. ЕГ зазначає, що НП денної та заочної форми, оприлюднені на сайті, мають відмінності по кредитному наповненні певних ООК. Наприклад, в НП денної форми на ФП 05, ФП 06, ПП 09 та ПП 10 передбачено по 3 кредити ЄКТС, а в НП заочної форми - по 4 кредити. Крім того у НП заочної форми відсутня ГП 04 “Фізичне виховання”. Гарантом така ситуація обґрунтована, як “рішенням робочої групи із навчального плану заочної форми була виведена ГП 04 і відповідно кредити які відводилися на неї були розподілені між іншими ООК”, що є в рамках автономії ЗВО. Загальний обсяг ОПП 2019 р. та її окремих освітніх компонентів становить 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства України (Стандарт початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти відсутній). На блок обов'язкових компонентів відведено 80 кредитів, що становить 66,7 % від загального обсягу. Вибіркові компоненти, сформовані за блочною системою і на них припадає 30 кредитів або 25 %. На практику відведено 9 кредитів або 7,5 % та 1 кредит (0,8 %) на атестацію. Аналогічну структуру кредитного наповнення містить ОПП 2020 р. Блок обов'язкових компонентів складається із двох циклів: 1- цикл загальної підготовки (який формують ОК гуманітарної і фундаментальної підготовки) - 36 кредитів і 2 - цикл професійної підготовки - 44 кредити.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП “Менеджмент” 2019 р. сформована із ООК, які логічно розподілені протягом усього періоду навчання - 4 семестрів. Цикл загальної підготовки - формують 10 ОК, з них 4 ООК гуманітарної підготовки і 6 - фундаментальної. Цикл професійної підготовки - формують 10 ООК. У розділі 2 ОПП, в колонці таблиці “Форма підсумкового контролю” по ПП 01 та ПП 07 зазначено “курсова робота” без виділення на неї окремих кредитів і окремих форм контролю. В ОПП 2020 р. - аналогічно зазначено 2 курсові роботи. В НП 2019 р. передбачено виконання 2 курсових

робіт у 3 і 4 семестрах без виділення на них окремих кредитів, а в НП 2020 р. - зазначена лише 1 курсова - ПП 01. Зі слів Гаранта, така ситуація пояснюється тим, що курсова робота виконується в межах певної ОК і в рамках відведених для неї кредитів, але з окремою формою контролю, що не відображено в ОПП, але відповідний запис є в залікових книжках здобувачів. В робочих програмах ОК "Менеджмент" та "Статистика" виділені кредити розписані лише в рамках дисципліни, без зазначення курсової роботи. Керуючись внутрішніми нормативними документами ЗВО, а саме згідно п. 8 "Положення .." (<https://cutt.ly/3lmzKfc>) та "Положення про курсові роботи в УДПУ ім. П. Тичини», "у випадку порушення терміну здачі курсової роботи... вона не допускається до захисту, що вважається академічною заборгованістю", курсова робота повинна бути виділена в ОПП як окремий ООК з окремо визначеними кредитами на її виконання і формою контролю. Має місце відмінність в ООК ОПП 2020 р. та НП 2020 р. - в ОПП ФК 04 представлена як "Основи економічної теорії", тоді як в НП - ФК 04 зазначена як "Основи бізнесу". Дану ситуацію Гарант аргументувала, як технічну помилку, що мала місце при завантаженні ОПП 2020 р. на сайт ЗВО і на час написання звіту ЕГ на сторінці Інституту була оприлюднена ОПП із ФК 04 "Основи бізнесу" (<https://cutt.ly/8zcoXoc>), а на сайті ЗВО із ООК "Основи економічної теорії" (<https://cutt.ly/KzciYJo> та <https://cutt.ly/2zciAEEx>). Аналіз НМЗ дисциплін засвідчив невідповідність забезпечення ПРН окремими компонентами ОПП (табл 7 ОПП): ФП 02 - ПРН; ПРН 16; ПП 02 - ПРН 8; ПП 03 - ПРН 8; ПРН 15; ПП 04 - ПРН 6; ПРН 15; ПРН 16. Враховуючи те, що за своїм змістом ПП.03 та ПП.04 не забезпечують жодного ПРН виникає питання щодо доцільності включення їх до ООК. Вивчення змісту ООК виявило певну суперечливість у логічності послідовності та доцільності включення до ОПП окремих з них, зокрема ФП 02, яка читається у 1 семестрі і ФП 04 - дисципліна 2 семестру, за своїм змістовним та тематичним наповненням є тотожними. ФП 03, яка вивчає економічні явища і процеси на макро рівні, задекларована у 1 семестрі, тоді як ФП 04 (мікрорівень) - в 2, а ПП 02 (мікрорівень) - в 4 семестрі. В НП блоки вибіркових дисциплін деталізовані назвами ОК, із вказаними кредитами по кожному блоку. Таке представлення дещо ускладнює розуміння того, скільки кредитів визначено на конкретну дисципліну, чи можна вибрати дисципліни по окремих блоках чи лише блочно ?

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз компонентного наповнення ОПП "Менеджмент" початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти проводився на основі зіставлення програмних компетентностей та компонентів, заявлених в ОПП 2019 р. і засвідчив їх достатню відповідність. ОПП формує 22 ООК, з яких до дисциплін, які відповідають предметній області визначеній спеціальності і формують цикл професійної підготовки віднесено 12 (54,5 %) (Менеджмент; Економіка підприємств; Гроші і кредит; Бухгалтерський облік; Маркетинг; Економіка праці і соціально-трудова відносини; Статистика; Комунікативний менеджмент; Теорія організацій; Самоменеджмент; Навчальна практика та Виробнича практика). Ознайомившись із робочими програмами ООК та проаналізувавши матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами, ЕГ констатує, що ОК "Бухгалтерський облік" та "Гроші і кредит" не забезпечують досягнення зазначених програмних результатів навчання, що зумовлює доцільність винесення їх до блоку вибіркових дисциплін, а замість них включення до блоку обов'язкових, ОК, які відповідають спеціальності "Менеджмент". Наприклад: "Лідерство", "Психологія управління", "Кадровий менеджмент", "Менеджмент підприємств малого і середнього бізнесу", "Рекрутинг персоналу". До блоку "Фундаментальної підготовки" включено 6 ОК, 2 з яких за своїм тематичним наповненням є тотожними ("Політекономія" і "Основи економічної теорії"). Усі ПРН забезпечуються ОК, які включені до обов'язкової складової ОПП. Загалом зазначені обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти цілей та ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачам регламентується "Положенням про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в УДПУ ім. П. Тичини" (<https://cutt.ly/TlQgrmY>). В ОПП на блок вибіркових дисциплін відводиться 25,0 % від загальної кількості її кредитів, що відповідає вимогам чинного законодавства. ЕГ були представлені заяви здобувачів денної та заочної форми навчання із їх волевиявленням щодо вивчення конкретно вказаних ними дисциплін. Зазначені в заявах дисципліни, включені до індивідуального навчального плану кожного здобувача (скан-копії представлені ЕГ), а результати вивчення відображаються в залікових книжках здобувачів. У ході відеозустрічей ЕГ встановила факт доведення до здобувачів інформації про перелік вибіркових дисциплін, написання ними заяв та достатній рівень їх задоволення змістом обраних курсів. Про механізм вибору дисциплін, їх перелік та тематичне наповнення здобувачів повідомляє куратор групи. Процедура вибірковості дисциплін є зрозумілою для учасників освітнього процесу. Здобувачі очної та заочної форми навчання підтвердили, що заяви на вибіркові дисципліни вони писали у паперовому вигляді і віддавали куратору групи, який був призначений відповідальною особою за даний процес. Під час відеозустрічі із здобувачами була отримана інформація про те, що вибір дисциплін дійсно відбувається перед початком навчання. В НП 2019 р. вибіркові дисципліни представлені у вигляді 2 блоків по 8 дисциплін, 4 з яких були ідентичними в обох блоках (ВВ1 1.01; ВВ1 1.03; ВВ1 1.04; ВВ1 1.06) і 1 дисципліна (ВВ1 1.08) розрахована на 2 семестри. Це зумовлювало недостатні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Враховуючи пропозиції здобувачів у НП 2020 р. представлено значно ширший каталог дисциплін вільного вибору, які згруповані у 8 блоків, по 4 дисципліни кожен, в т.ч. одна - "дисципліна з іншої освітньої програми". Запропоновані дисципліни по блоках не дублюються, що забезпечує достатні умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Процедура проходження практики у ЗВО регламентується “Положенням про організацію практик в УДПУ ім. П. Тичини (денної та заочної форми навчання)” (<https://cutt.ly/MlTEDsu>), затверджене Вченою радою Університету 26.01.2021 р., протокол № 10. Згідно ОПП та НП (2019, 2020 рр.) передбачено проходження здобувачами двох видів практики, які представлені як окремі ОК - П. 01 - Навчальна практика та П.02 - виробнича практика. Навчальну практику, на яку передбачено 3 кредити, здобувачі проходять на початку 2 семестру, в березні місяці протягом 2 тижнів. Виробнича практика, на яку передбачено 6 кредитів - відбувається на другому році навчання, на початку 4 семестру - лютий-березень, протягом 4 тижнів. Це забезпечує здобувачам можливість набуття практичних навичок та фахових компетентностей. Графіки проходження практики оприлюднені на сторінці Інституту економіки та бізнес-освіти (<https://cutt.ly/klOY7S9>). У вкладці “Практика” розміщено зразки документів для проходження практики та “Наскрізна програма практики (галузь знань 07 Управління та адміністрування Освітньо-професійна програма “Менеджмент” Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти)” (<https://cutt.ly/DlOIC1N>). Питання про організацію практики, заслуховуються на засіданнях кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом (витяг з протоколу № 2 від 28.09.2020 р.), із запрошенням зовнішніх стейкхолдерів. З основними базами практик заключено відповідні договори, перелік яких представлено на сторінці Інституту (<https://cutt.ly/olOUc58>). Здобувачам надається право самостійно обирати бази практик. На відеозустрічі 7 ЕГ було підтверджено, що у випадку обрання баз практик з якими немає заключеного договору, керівник практик по УДПУ імені Павла Тичини доцент О.В. Гнатюк, не пізніше як за 2 тижні до початку практики направляє клопотання на обраний здобувачем об’єкт, з метою заключення відповідного договору. У ході відеозустрічей здобувачі 1 року навчання підтвердили факт самостійного вибору ними об’єктів практики, які розташовані по місцю проживання студентів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У рамках ОПП “Менеджмент” soft skills набуваються здобувачами, як у ході навчального процесу, так і в результаті позааудиторної діяльності. У здобувачів формуються навички комунікації, лідерства, здатності діяти на основі етичних міркувань (мотивів) та роботи в команді тощо. У навчальному процесі соціальні навички здобувачі набувають при вивченні обов’язкових та вибіркових компонентів. Зокрема, “Історія та культура України”, “Менеджмент”, “Комунікативний менеджмент”, “Самоменеджмент”, “Економіка праці і соціально-трудова відносина”, “Економічна соціологія”, “Підприємництво і бізнес-культура”, “Лідерство”, “Економічна етика та діловий етикет” та ін. Сприяє набуттю здобувачами соціальних навичок й комунікація з кураторами.. Про значимість, тісну і плідну комунікацію із куратором неодноразово наголошували здобувачі та представники студентського самоврядування на відеозустрічах.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний фонд навчального часу згідно ОПП та НП 2019 р. денної форми навчання (<https://cutt.ly/VlUd3e8A>) складає 120 кредитів ЄКТС (3600 годин), з яких обсяг аудиторних занять становить 1536 годин (42,7%), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 2064 години (57,3%). Аналогічний розподіл годин на аудиторну та самостійну роботи і у НП 2020 р. Згідно представленого графіку освітнього процесу 1 та 2 семестри - містять по 17; 2 - 15 та 4 - 13 робочих тижнів. У 2 семестрі передбачена навчальна практика - 2 тижні та у 4 семестрі - 4 тижні виробничої. На завершення 4 семестру передбачено 2 тижні на атестацію. У ході відеозустрічей із здобувачами було встановлено, що вони повністю задоволені розподілом обсягів аудиторної та самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за рівнем вищої освіти молодший бакалавр спеціальності 073 “Менеджмент” за дуальною формою навчання не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У структурі ОК вибіркові дисципліни формують 25 % від загальної кількості кредитів, що відповідає нормативним вимогам. Каталог вибіркових дисциплін в НП 2020 р. містить достатню для формування індивідуальної освітньої траєкторії кількість ОК, в т.ч. і пропозиції з інших ОП. Наявна база внутрішніх нормативних документах ЗВО, які регулюють процедуру забезпечення якості освіти, освітній процес, в т.ч. механізм вибору дисциплін. Забезпечення здобувачів інформацією, яка розміщена на сторінці Інституту, щодо графіків проходження практики, наявності укладених угод, необхідної документації та наскрізної програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1.Звужене коло рецензентів, залучених до перегляду ОПП (одні і ті ж особи надали рецензії на ОПП 2019 р. та 2020 р.). - Розширити коло рецензентів, залучених до перегляду ОПП, залучивши фахівців-управлінців освітньої галузі. 2.Представлені ОПП за 2019 р. та 2020 р. за ООК, зазначеними компетентностями та ПРН є тотожними, що вказує на відсутність фактичної процедури їх перегляду, оновлення, врахування пропозицій стейкхолдерів та внесення змін. - Налагодити процедуру перегляду, оновлення та внесення змін до ОПП, залучаючи до неї практиків-спеціалістів в галузі менеджменту та здобувачів. 3.В НП денної та заочної форми мають місце відмінності у структурі ООК та по їх кредитному наповненні, що знаходиться в рамках автономії ЗВО, але не врегульовано внутрішніми нормативними документами. - Розробити положення про формування НП або внести правки в інші внутрішні нормативні документи, щодо їх особливостей для денної та заочної форми навчання. 4.Невідповідність ОПП 2020 р. та НП 2020 р. за чисельністю передбачених для виконання курсових робіт (в ОПП - 2 (з ОКК Менеджмент та Статистика), а в НП - 1 (Менеджмент)). Курсові роботи не зазначені як окремі ООК, на них не виділено окремих кредитів та форми контролю. - Відкоригувати кількість запланованих до виконання курсових робіт в ОПП та НП, виділити їх як окремі ОКК, з відповідною кількістю кредитів і формою контролю. 5.Невідповідність забезпечення ПРН окремими компонентами ОПП, що зумовлює недоцільність їх викладання на ОПП спеціальності Менеджмент: ФП 02 - ПРН1; ПРН 16; ПП 02 - ПРН 8; ПП 03 - ПРН 8; ПРН 15; ПП 04 - ПРН 06; ПРН 15; ПРН 16. - Врегулювати забезпечення ПРН відповідними ООК, із врахуванням їх тематичного наповнення (ФП 02; ПП 02; ПП 03; ПП 04). Відкоригувати структуру ООК, відповідно до предметної області спеціальності. Замість ОК "Бухгалтерський облік" та "Гроші і кредит" включити до блоку обов'язкових, ОК, які є змістовним наповненням спеціальності "Менеджмент". Наприклад: "Лідерство", "Психологія управління", "Кадровий менеджмент", "Менеджмент підприємств малого і середнього бізнесу", "Рекрутинг персоналу". 6.Суперечливість у логічності послідовності викладання окремих ООК: - ФП 02, яка читається у 1 семестрі і ФП 04 "Основи економічної теорії" - дисципліна 2 семестру, за своїм змістовним та тематичним наповненням є тотожними; - ФП 03, яка вивчає економічні явища і процеси на макро-рівні, задекларована у 1 семестрі, тоді як ФП 04 (мікрорівень) - в 2, а ПП 02 (мікрорівень) - в 4 семестрі. - враховуючи тематичне наповнення ООК зкоригувати послідовність їх викладання. 7.В НП блок вибіркових дисциплін деталізований їх назвами із загальною кількістю кредитів на блок із нечітко вказаним алгоритмом вибору. - в НП передбачати наявність кредитів для окремих вибіркових дисциплін по семестрах, без деталізації їх назв для забезпечення вільного вибору студента та формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У ході експертизи ЕГ фіксує недоліки, пов'язані із низьким рівнем залучення зовнішніх стейкхолдерів до процедур перегляду та оновлення ОПП. Це обґрунтовано і тим фактом, що представлені ОПП за 2019 р. та 2020 р. за структурою ООК, зазначеними компетентностями та ПРН є тотожними, що вказує на відсутність фактичної процедури їх перегляду, оновлення, врахування пропозицій стейкхолдерів та внесення змін. Невідповідною в ОПП та НП є наявність та кількість передбачених до виконання курсових робіт, вони не зазначені як окремі ООК, на них не виділено окремих кредитів та форми контролю, хоча в залікових книжках студентів є відповідні записи. Окремі ООК, за своїм тематичним наповненням не забезпечують ПРН, які заявлені в матриці, що ставить під сумнів доцільність їх викладання на ОПП, як обов'язкових компонентів. Не логічною є послідовність викладання дисциплін економічного профілю. Представлений НП містить деталізований назвами блок вибіркових дисциплін із загальною кількістю кредитів передбачених на блок, однак алгоритм вибору є нечітким. Враховуючи сильні сторони та зазначені недоліки, ЕГ вважає, що ОПП за критерієм 2 відповідає рівню Е, із недоліками які можуть бути усунуті у однорічний термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП “Менеджмент”, що реалізується на початковому рівні вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, є зрозумілими, чіткими та доступними (до правил на сторінці ЗВО окремо розміщені додатки), не містять дискримінаційних положень та були оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/kIDB1u8>). Правила прийому розроблені відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 р. У них визначена процедура вступу на ОПП, зазначено чіткі терміни етапів вступної кампанії, нормативні терміни навчання та вартість.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому за ОПП “Менеджмент” відповідають загальнодержавним правилам прийому на спеціальність 73 «Менеджмент» та враховують особливості цієї освітньої програми. Вступ на початковий (короткий) рівень вищої за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» здійснюється підставі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання. Додаток 5 (<https://cutt.ly/ZID4Z1w>) до Правил прийому 2019 року містить перелік конкурсних предметів та вагу сертифікатів ЗНО, які становлять відповідно: українська мова та література (0,45), біологія/історія України (0,45) для небюджетної конкурсної пропозиції. У додатку 5.0 (<https://cutt.ly/plD5YPS>) до Правил прийому 2021 року перелік конкурсних предметів та вага сертифікатів ЗНО змінені: українська мова та література (0,4), математика/історія України/іноземна мова/біологія/географія/фізика/хімія (0,5) для бюджетної та небюджетної конкурсних пропозицій. Вага свідоцтва про повну загальну середню освіту становить 0,1.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини діють чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.) і доступні для всіх учасників освітнього процесу. УДПУ ім. Павла Тичини визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється відповідно до: 1. Правил прийому УДПУ імені Павла Тичини (<https://cutt.ly/kIDB1u8>); 2. “Положення про порядок перезарахування навчальної дисципліни та визначення академічної різниці” (<https://cutt.ly/elFpmVU>); 3. “Положення про порядок відрахування, поновлення, переведення здобувачів вищої освіти УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/ULFpPoC>); 4. “Положення про організацію освітнього процесу УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/vlFpJEe>). 5. “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачами вищої освіти УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/5lKwNzi>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та НПП було встановлено, що студенти повністю інформовані про правила визнання результатів, отриманих в інших навчальних закладах, але за даною ОПП практика визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються нормами “Положення про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/ZlFokCD>) та “Тимчасовим порядком визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті” (<https://cutt.ly/flFh7Od>). Зустріч зі здобувачами вищої освіти підтвердила, що студенти проінформовані про можливість визнання результатів навчання у неформальній освіті. На даній ОПП фактів визнання результатів навчання, отриманих у заходах неформальної освіти не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому до ЗВО відповідають чинному законодавству, є структурованими, викладені чітко і зрозуміло, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті УДПУ імені Павла Тичини. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості ОП за спеціальністю. Визнання результатів

навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті регламентується внутрішніми нормативними документами, які оприлюднені на сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: Відсутність на ОПП “Менеджмент” початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти “Молодший бакалавр” практики академічної мобільності та визнання результатів навчання, здобутих здобувачами у неформальній освіті. Рекомендації: Залучати студентів ОПП “Менеджмент” до участі в тренінгах, семінарах та програмах академічної мобільності, як в оф-лайн, так і он-лайн форматі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ встановила, що правила прийому на навчання є чіткими, структурованими, зрозумілими. Вони не містять дискримінаційних положень, своєчасно оприлюднюються на сайті ЗВО та є доступними. Механізм визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в неформальній освіті є чітким, зрозумілим та доводиться до відома усім учасникам освітнього процесу. Недоліком є відсутність практики академічної мобільності та визнання результатів навчання, здобутих здобувачами у неформальній освіті на ОПП. Враховуючи сильні сторони та некритичні недоліки ЕГ вважає, що ОПП за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Проведений аналіз матриці відповідності методів навчання і викладання ПРН (таблиця з відомостей про самооцінювання) демонструє, що форми та методи навчання і викладання на ОК підібрані оптимально та сприяють досягненню заявлених в ОПП ПРН. УДПУ ім. Павла Тичини забезпечує можливість використання технічного оснащення при обранні НПП таких методів навчання, як наочні презентації супроводу лекційного курсу. Під час інтерв'ювання здобувачів встановлено, що під час карантину навчання переведено у дистанційний формат, з використанням платформи Google Meet. Синхронно заняття відбуваються з використанням інформаційно-освітнього середовища на платформі moodle (<https://dls.udpu.edu.ua>). Використання електронних навчальних курсів для підтримки освітнього процесу регулюються “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім.Павла Тичини” (<https://cutt.ly/plDeoLt>). Але п.2.5.3. даного Положення унормовує використання ЕНК лише для рівнів освіти “Бакалавр” та “Магістр”. Усі учасники освітнього процесу мають доступ до електронного архіву навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів (<https://library.udpu.edu.ua>), де є оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу тощо. Студентоцентрований підхід реалізується за рахунок забезпечення системи організації навчального процесу з вільним вибором вибіркової компоненти. Позитивною практикою є розширення у 2020р. можливостей здобувачів у вибірковості дисциплін, порівняно з 2019р. Як підтвердили здобувачі на відеозустрічі, їм забезпечується право вільного вибору теми курсової роботи з рекомендованого переліку, наприклад з ОК “Статистика”. Проведення інтерв'ювання здобувачів засвідчило, що вони задоволені формами і методами навчання, але виявляють бажання найскорішого повернення в аудиторії та переведення навчання, після зняття карантинних обмежень, з дистанційного в очний формат. Здобувачами було зазначено, що наразі вони не проходять навчання у неформальній освіті, хоча про такі можливості їм було повідомлено куратором групи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту, мети та програмних результатів ОПП висвітлена на сайті Університету (<https://cutt.ly/flKoz7D>). Зміст освітніх компонент представлений в системі moodle (<https://dls.udpu.edu.ua>) та доступний лише для зареєстрованих на цій платформі користувачів. Проведені зустрічі з фокус-групами

підтвердили, що здобувачі на початку навчання, на першій зустрічі, отримують від куратора групи загальну інформацію щодо змісту та програмних результатів навчання за ОПП. Ця інформація, в контексті окремої дисципліни, доповнюється кожним викладачем на перших зустрічах із здобувачами. У межах окремих освітніх компонент, здобувачам доводиться інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання. Здобувачі також мають доступ до навчального порталу на системі moodle, де для них доступна повна інформація з кожної освітньої компоненти. В умовах карантину, в якості каналу комунікації, використовується програма месенджер - viber. На сторінці Інституту економіки та бізнес-освіти, у відкритому доступі, оприлюднені силабуси вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/LlKaRPo>). Силабусів та/або робочих програм ООК, які включені до ОПП, у відкритому доступі на сайті ЗВО немає. У ході відеозустрічей ЕГ була отримана інформація, що на даний час, НПП працюють над формуванням силабусів для оприлюднення їх у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

З метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою молоддю та створення сприятливих умов для розвитку і реалізації творчих здібностей студентів університету у ЗВО діє “Положення про студентське наукове товариство УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/ilCmD4N>), членами якого можуть бути студенти та магістранти денної та заочної форми навчання. У структуру ОПП “Менеджмент” включена ООК “Основи наукових досліджень”, що передбачає підготовку студентів до виконання робіт такого типу самостійно та/або у співпраці з викладачами. В Інституті економіки та бізнес-освіти існує науково-дослідна лабораторія розвитку інноваційного підприємництва (<https://cutt.ly/1CE3Q4>), в межах якої здійснюють свої наукові дослідження НПП випускної кафедри. Здобувачі, які залучаються до наукових досліджень, виконують їх як учасники студентських наукових гуртків (<https://cutt.ly/qlCENTA>). У ході відеозустрічі, здобувачами була підтверджена їх участь у гуртку “Управління ризиками в міжнародному бізнес-середовищі”. В карантинних умовах комунікація із студентами відбувається з використанням застосунку viber, а засідання гуртка організовується на платформі Google Meet. На відеозустрічі з НПП, викладачами було зазначено про незначне залучення студентів до наукових досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Необхідність оновлення та перегляду змісту ОПП визначається “Положенням про ОП в УМДП ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою ЗВО (протокол № 8 від 27.01.2020р.) (<https://cutt.ly/1lDpXnz>). На зустрічі з НПП, викладачами було підтверджено факт щорічного оновлення змісту освітніх компонент, на основі наукових досягнень, досліджень і сучасних практик у галузі менеджменту. Під час спілкування з НПП, доц. Богашко О.Л. повідомив про практику отримання інформації від представників реального сектору економіки під час заходів, що організовуються в рамках науково-практичних семінарів (<https://bit.ly/3kv5zpc>), учасниками яких є роботодавці. Зокрема, Барилюк Д.Ю., рекрутер Центру розвитку “Європерспектива”, презентував інформацію щодо сучасних методів управління персоналом, згодом цей досвід було інтегровано в якості кейсу до курсу “Управління персоналом”; ефективність управління персоналом ПАТ “Вітаміни” та характеристика факторів, що її обумовлюють було представлено Муратовою Н.А., адміністративним директором ПАТ “Вітаміни” та інтегровано в якості розгляду кейсу на практичних в рамках ООК “Економіка праці і соціально-трудова відносини”, особливості діяльності фармпідприємства було використано як кейс при викладанні курсу “Теорія організації”; концепція менеджменту ПАТ КБ “Приватбанк”, яка була презентована Гордієнко О.М., керівником відділення ПриватБанку, є кейсом при викладанні ОК “Менеджмент” (<https://cutt.ly/ZlFnrUv>). За інформацією, що ЕГ отримала у ході відеозустрічей, викладачі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини щорічно приймають активну участь у роботі Зимової школи Української Асоціації дослідників освіти «Європейські індикатори якості освітніх досліджень» та оновлюють зміст освітніх компонент, на основі результатів наукових досліджень і участі у заходах, метою яких є підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ході відеозустрічі з керівництвом УДПУ ім.Павла Тичини, встановлено, що університет має тісні міжнародні зв’язки із багатьма закладами освіти Європи. Університетом заключено понад 60 договорів про співпрацю, зокрема з Державною професійною школою ім. Я.А.Коменського у Лешно (Польща) та Вищою державною школою професійної освіти у Гнезно (Польща). На сайті УДПУ ім.Павла Тичини розміщена доступна інформація щодо існуючих проєктів міжнародної співпраці (<https://cutt.ly/xlFAGy7>). Під час проведення зустрічі з фокус-групою викладачів, доц. Бовкун О.А. та Богашко О.Л. зазначили, що вони брали участь у стажуванні за темою: “Цифрове управління науковими дослідженнями” у Науковому центрі інноваційних досліджень (Scientific Center of Innovative Researches), м. Таллінн, Естонія 04-30.11.2019, про що свідчать зазначені в таблиці 2 Звіту СО Сертифікати №№ SCIR-2019-0006, SCIR-2019-0014, 150 год (5 кредитів ECTS) . У зв’язку із світовою пандемією, програми академічної мобільності тимчасово призупинені.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність для здобувачів вищої освіти та НПП доступу до електронних курсів на платформі moodle. ЕНК освітніх компонент наповнені матеріалами, що сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та ПРН. Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, шляхом розширеного каталогу вибіркових дисциплін, в т.ч. можливості вибору ОК з інших ОП. В Університеті застосовують заходи, пов'язані з моніторингом системи забезпечення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Силабуси або робочі програми представлено лише в інформаційному освітньому середовищі Moodle, із обмеженим доступом. Рекомендації: силабуси або робочі програми доцільно представити у вільному доступі на сайті ЗВО, з метою ознайомлення з ними не лише учасників освітнього процесу, а й потенційних здобувачів - абітурієнтів. 2. Низький рівень участі студентів у міжнародних програмах, грантах та заходах, у тому числі програмах академічної мобільності. Низький рівень залучення здобувачів до науково-дослідницької діяльності. Рекомендації: Активніше залучати студентів до участі у програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, грантах та ін., в тому числі онлайн. Мотивувати та стимулювати здобувачів до участі у науково-дослідній роботі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ встановила, що здобувачі, які навчаються на ОПП мають доступ до електронних курсів, їх НМЗ на платформі moodle. ЕНК освітніх компонент наповнені матеріалами, що сприяють досягненню заявлених цілей та ПРН. Здобувачам забезпечується можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, шляхом розширеного каталогу вибіркових дисциплін, в т.ч. можливості вибору ОК з інших ОП. Недоліком за підкритерієм 4.2 є відсутність у вільному доступі для учасників освітнього процесу та потенційних здобувачів силабусів або робочих програм ООК, що ускладнює вільне отримання інформації про зміст освітніх компонентів, порядок та критерії оцінювання. Недостатнім є рівень участі студентів у міжнародних програмах, грантах, заходах та в науково-дослідницької діяльності. Враховуючи сильні сторони та недоліки за підкритерієм 4.2 ЕГ вважає, що ОПП за Критерієм 4 відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Основними формами контрольних заходів в УДПУ імені Павла Тичини є поточний, модульний та підсумковий контроль, що регулюються “Положенням про організацію освітнього процесу в УДПУ імені Павла Тичини”, “Положенням про Європейську кредитно-трансферну систему навчання” (<https://cutt.ly/ZlFhRTU>), “Положенням про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/MlFhAtj>) та “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/OlFhomC>), які знаходяться у вільному доступі на офіційній веб-сторінці Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Зустріч зі здобувачами вищої освіти, НПП та студентським самоврядуванням засвідчили, що викладачі за місяць до екзамену чи заліку інформують студентів про форми контрольних заходів та на початку семестру про методи та критерії оцінювання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання по кожній дисципліні представлені у силабусах та робочих програмах, є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту. Графік та розклад занять і контрольних заходів представлено на сайті ЗВО (<https://econom.udpu.edu.ua>). Під час дистанційного навчання вони також розміщуються у системі Moodle (<https://moodle.dls.udpu.edu.ua>). Форму проведення поточного контролю (тести, опитування, контрольна робота тощо) встановлює ведучий викладач відповідно до програмних результатів ОПП. Результати навчання здобувачів

оцінюються за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано) та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Атестація випускників освітньої програми проводиться відповідно до “Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/NlFkoNh>), “Положення про Європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” (<https://cutt.ly/ZlFhRTU>), “Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії та інших нормативно-правових актів” (<https://cutt.ly/ylFk6cL>), які оприлюднені на веб-сайті університету. Атестація випускників освітньої програми здійснюється у формі атестаційного екзамену і завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня молодшого бакалавра. На сторінці Інституту економіки та бізнес-освіти, у вкладці “Випускна атестація” оприлюднено “Програму атестаційного екзамену для здобувачів початкового (короткого циклу) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 073 Менеджмент (ОПП «Менеджмент»)” (<https://cutt.ly/NlCNyE6>). Атестація здійснюється відкрито і публічно.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інтерв'ювання здобувачів та викладачів свідчить про розуміння ними та прозорість процесу проведення контрольних заходів. Студенти зазначають, що до їх відома куратором або ведучими викладачами доводиться інформація щодо критеріїв та порядку оцінювання, а також можливість захисту їх прав у разі виникнення конфліктних ситуацій та механізм врегулювання конфлікту інтересів. В умовах запровадження дистанційного навчання основними формами організації освітнього процесу в університеті є навчальні заняття, самостійна робота та контрольні заходи. Проведення навчальних лекційних занять та консультацій відбувається, переважно, із застосуванням системи Google Meet, навчальних практичних занять та контрольних заходів відбувається - із застосуванням платформи Moodle. Під час виконання самостійної/індивідуальної роботи та самопідготовки до занять здобувачі ОПП можуть використовувати також ресурси електронної бібліотеки УДПУ або онлайн забронювати посібники та іншу літературу і забрати їх в університеті, оф-лайн. Механізм врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО регламентується “Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій” (<https://cutt.ly/XlFcPlp>) і здійснюється через діяльність “Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій”, що призначається наказом ректора та є постійно діючим органом ЗВО. У ході відеозустрічей ЕГ встановлено, що ситуацій, які б свідчили про не об'єктивність оцінювання, неефективність контрольних заходів або врегулювання конфліктів інтересів на ОПП не було. З метою забезпечення об'єктивності екзаменаторів та попередження конфліктних ситуацій в ЗВО популяризується дотримання принципів академічної доброчесності, проводяться заходи щодо роз'яснення здобувачам та НПП механізмів вирішення ситуацій спричинених їх порушенням та серйозність наслідків. На відео-зустрічі, голова комісії з питань академічної доброчесності Ревнюк Н.І. підтвердила, що політика ЗВО полягає у попередженні негативних проявів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Процедури дотримання академічної доброчесності, притягнення учасників освітнього процесу до відповідальності за порушення її принципів в Університеті регламентується “Етичним кодексом науково-педагогічних та педагогічних працівників УДПУ ім. П.Тичини” (<https://cutt.ly/fNAu2i>), “Кодексом академічної доброчесності УДПУ ім. П.Тичини” (<https://bit.ly/37JVX5k>), “Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в УДПУ ім. П. Тичини” (<https://cutt.ly/glNASju>), “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім. П. Тичини” (<https://cutt.ly/ylHAJTb>) та ін. (<https://cutt.ly/TIHANNm>). Заходи популяризації серед здобувачів політики академічної доброчесності відбуваються систематично, починаючи з першого курсу. Кредо керівництва ЗВО в контексті даного питання - “Порушення академічної доброчесності краще попередити, аніж усувати”. Популяризація політики академічної доброчесності здійснюється, переважно, через комунікацію з кураторами груп та викладачами освітніх курсів. В 2020 в УДПУ ім. Павла Тичини розпочалась реалізація проекту «Академічна доброчесність, як складова якості освітнього процесу в умовах ЗВО» (<https://cutt.ly/EIHPhR>). Усі наукові праці, з метою протидії порушенням академічної доброчесності, проходять перевірку текстових фрагментів на програмах: “Unicheck” та “Anti-Plagiarism”. ЕГ підтверджує, що у ЗВО популяризується академічна доброчесність,

визначено чіткі та зрозумілі стандарти, механізми дотримання та протидії їм порушенням. Випадків порушення принципів академічної доброчесності, на даній ОПП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В УДПУ ім. Павла Тичини наявна політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. Добре розвинена система внутрішнього забезпечення якості із достатньою внутрішньою нормативною базою. В Університеті забезпечені умови для перевірки наукових текстів на плагіат. В ЗВО розроблено та розміщено на сайті відповідні положення, які регулюють та визначають процедури проходження контрольних заходів та оцінювання здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Про форми контрольних заходів повідомляється здобувачам за місяць до кінця семестру. Рекомендації: Інформувати здобувачів ОПП “Менеджмент” щодо форм контрольних заходів на початку вивчення курсу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У процесі експертизи, встановлено, що у ЗВО популяризується політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. Добре розвинена система внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу. Внутрішня нормативна база, яка регулює та визначає процедури проходження контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання академічної доброчесності оприлюднена на сайті, її положення є зрозумілими і обов'язковими для дотримання усім учасникам освітнього процесу. Про форми контрольних заходів повідомляється здобувачам за місяць до кінця семестру. Некритичні недоліки пов'язані з несвоєчасним вербальним інформуванням викладачами здобувачів щодо форм контрольних заходів. Враховуючи зазначені сильні сторони та некритичні недоліки ЕГ вважає, що ОПП за Критерієм 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладачі, що залучені до освітнього процесу за ОПП “Менеджмент” за своїми професійними та кваліфікаційними характеристиками забезпечують досягнення визначених програмою цілей та ПРН. До реалізації ОПП “Менеджмент” залучено 18 НПП, 15 з яких (83,3%) мають науковий ступінь кандидата наук. Академічна кваліфікація НПП підтверджена наявністю наукових публікацій за напрямом дисциплін, які вони забезпечують. Професійна кваліфікація НПП забезпечується проходженням стажувань, які протягом останніх двох-п'яти років пройшли 11 задіяних на ОПП НПП, в тому числі пройшли стажування за кордоном або в іноземних установах: Бовкун О.А. та Богашко О.Л. - у Науковому центрі інноваційних досліджень (Scientific Center of Innovative Researches), м. Таллінн, Естонія 04-30.11.2019, Сертифікати №№ SCIR-2019-0006, SCIR-2019-0014, 150 год (5 кредитів ECTS), тема: “Цифрове управління науковими дослідженнями”, Богашко О.А. і Гарник О.А. - в Foundation ADD, Civil Organization “School of Sustainable Development”, м.Варшава, Польща 21.01-04.02.2018, Сертифікати: №№1796/4, 1796/3; 108 год (3,6 кредитів ECTS); Гвоздей Н.І. - в Головній сільськогосподарській школі у Варшаві, Сертифікат WOWZ 0000.442.05.31.2017/2018, тема: “Фінансовий потенціал суб'єктів господарювання сільськогосподарської галузі”; Підлісний Є.В. - в Higher School of Social and Economic Przeworsk 01.02-01.03-2019, Свідоцтво IFC-WSSG/wk/2019-279, 180 год (6 кредитів ECTS). Враховуючи вищезазначене, ЕГ підтверджує академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що забезпечує досягнення визначених ОПП “Менеджмент” цілей та ПРН початкового рівня вищої освіти “Молодший бакалавр”.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими (оголошення про проведення конкурсу публікується на офіційному веб-сайті Університету (<https://cutt.ly/G1PGRKy>) та у ЗМІ міського та обласного рівня), відповідають чинному законодавству та регулюються “Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)”, затвердженим Вченою радою УДПУ ім.Павла Тичини, протокол №5 від 26.12.2017 р. (<https://bit.ly/2P5Ws2o>). Позитивною практикою є те, що конкурс на заміщення вакантної посади оголошується із вказанням конкретної дисципліни, викладання якої повинен забезпечити претендент. В УДПУ ім.Павла Тичини існує “Положення про систему рейтингової оцінки діяльності НПП УДПУ ім.Павла Тичини”(<https://bit.ly/3pShdeR>), згідно якого формується рейтингова оцінка, яка враховується та впливає на результати при конкурсному відборі на заміщення вакантних посад. Позитивним є те, що рейтингова оцінка як структурних підрозділів, так і всіх НПП відкрита і доступна для ознайомлення на сайті ЗВО: <https://udpu.edu.ua/yakist-osvity/reitynhu>. Під час зустрічі з начальником відділу кадрів Левченко О.С. було підтверджено, що в УДПУ ім.Павла Тичини чітко дотримуються усіх визначених процедур. Аналіз нормативних документів УДПУ ім.Тичини, спілкування з представниками фокус-груп дає змогу зробити висновок, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяються забезпечити необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

НПП, що задіяні до викладання на ОПП організують зустрічі з роботодавцями, але не систематично. Під час спілкування з НПП, Богашко О.Л. повідомив про досвід використання платформи науково-практичних семінарів (<https://bit.ly/3kv5zpc>), учасниками яких є роботодавці. Зокрема, 19.09.2019 відбувся семінар за участю Барилюк Д.Ю., рекрутера Центру розвитку “Європерспектива”, Муратової Н.А., адміністративного директора ПАТ “Вітаміни”, Гордієнко О.М., керівника відділення ПриватБанку, Силка Р.В., начальника фінансового управління Паланської сільської ради (<https://cutt.ly/ZlFnrUv>). Під час проведення зустрічі з представниками роботодавців, було зазначено, що вони не мали досвіду обговорення змісту ОП “Менеджмент” рівня ВО “Молодший бакалавр”. Під час зустрічі з представниками підрозділів університету, проректором Ревнюк Н.І. було повідомлено про існування спільноти випускників у соціальних мережах, зокрема членами спільноти випускників у Facebook є біля 5000 учасників, через яку університет комунікує з випускниками, що є потенційними роботодавцями випускників.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

УДПУ ім.Павла Тичини залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, однак несистемно. Під час зустрічей з представниками здобувачів, ними було зазначено, що вони не були присутніми на таких заходах. У той же час, у процесі відеозустрічі з НПП, викладачами було зазначено, що такі зустрічі організовувались протягом 2019 р., а у 2020 р. на заваді стали карантинні заходи в умовах пандемії. Зокрема, було зазначено про досвід використання платформи науково-практичних семінарів (<https://bit.ly/3kv5zpc>), учасниками яких є роботодавці. Також протягом 2019 р. постійним гостем була професіонал-практик Бондарук Т.Г., доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту (<https://cutt.ly/xlFnYiy>), проведено було тренінг Ю.Красновид “Як правильно презентувати продукт” (<https://cutt.ly/nlFmptB>), практичне заняття «Програма векторної графіки Corel Draw. Розробка макету візитної картки» А.Юрійчук, директора Уманської дитячої школи мистецтв.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На сайті УДПУ ім.Павла Тичини існує сторінка “Курси підвищення кваліфікації” (<https://udpu.edu.ua/navchannia/kpk>). Аналіз інформації, розміщеної на цій сторінці дозволяє зробити висновок, що університет надає можливості педагогічним працівникам для удосконалення їх професійних навичок, в той же час інформація для НПП, які забезпечують ОПП “Менеджмент” є обмеженою. Активна опція лише для педагогічних працівників 073 “Менеджмент в галузі освіти” за напрямом “Інноваційні технології в діяльності керівника закладу освіти та заступника керівника закладу освіти” (<https://cutt.ly/blOXyAW>). В УДПУ ім.Павла Тичини існує Центр професійного розвитку викладачів, однак його діяльність, в пріоритеті, направлена на “Розвиток професійної компетентності завідувачів кафедр університету” (<https://cutt.ly/ilNqT2S>). Заходи, які проводить Центр, відбуваються згідно плану роботи і спрямовані на створення системи неперервного професійного розвитку. 25.10.2019 р. відбувся науково-методичний семінар для досвідчених викладачів університету (<https://cutt.ly/ZlNqurK>). Під час спілкування з НПП, ними було зазначено про досить тісну співпрацю з НАПН України ДВНЗ “Університет менеджменту освіти”, активність якої в умовах пандемії була дещо знижена. ЕГ встановлено, що викладачі, які задіяні до викладання на ОПП самостійно шукають можливості для професійного розвитку та підвищення кваліфікації. З проведеного аналізу таблиці 2 “Зведена інформація про викладачів ОП”

Відомостей про самооцінювання, встановлено, що 11 з 18 залучених НПП пройшли підвищення кваліфікації, у т.ч. у закордонних установах.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В УДПУ ім. Павла Тичини передбачено низку заходів матеріального і нематеріального характеру. Згідно «Колективного договору між адміністрацією університету та профспілковим комітетом Первинної профспілкової організації на 2017-2020 рр. (<https://cutt.ly/1lO75pL>), додатків до Колективного договору у вигляді: «Положення про встановлення надбавок, доплат, преміювання працівникам УДПУ імені Павла Тичини» (наказ №1059 від 30.12.2016), «Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам УДПУ імені Павла Тичини» за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків (наказ №1061, від 30.12.2016) (<https://cutt.ly/1lO75pL>) у ЗВО існує система стимулювання НПП. Згідно «Положення про конкурс підручників, навчальних посібників та монографій в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини», преміюють переможців конкурсу в розмірі: премія в номінації «Кращий підручник» - 2000 грн; премія в номінації «Кращий навчальний посібник» - 1000 грн; премія в номінації «Краща монографія» - 800 грн (<https://cutt.ly/ulPyumZ>). Рівень викладацької майстерності НПП є, в тому числі, об'єктом оцінювання зі сторони здобувачів. Позитивним є те, що кожна дисципліна, що розміщена в системі moodle супроводжується можливим анкетуванням «Мої враження від навчальної дисципліни». В той же час, ця оцінка ніяк не враховується при визначенні стимулювання. Під час спілкування з фокус-групами, НПП підтвердили інформацію, що керівництво УДПУ ім. Павла Тичини стимулює розвиток викладацької майстерності використовуючи засоби матеріального та нематеріального характеру, а саме: вручення грамот з нагоди професійних свят та ювілейних дат (ювілярам, які працюють в університеті не менше 5 років - у розмірі одного посадового окладу), преміювання за високі показники у навчальній, науковій, виховній роботі та винахідницькій діяльності; публікації статей у виданнях, що входять до наукометричних баз Web of Science, Scopus. В УДПУ ім. Павла Тичини існує «Положення про систему рейтингової оцінки діяльності НПП УДПУ ім. Павла Тичини» (<https://bit.ly/3pShdeR>), рейтинг викладача враховується при продовженні трудових відносин, проходженні конкурсу на відкриті посади, призначенні на інші посади, матеріальному та нематеріальному стимулюванні.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОПП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, відкритими та публічними. При оголошенні конкурсного добору НПП зазначається дисципліна, викладання якої повинна забезпечити академічна та професійна кваліфікація претендента. Публічне оприлюднення на сайті Університету результатів рейтингу діяльності структурних підрозділів та НПП. Чітка і зрозуміла система морального та матеріального стимулювання розвитку НПП. Наявність у ЗВО «Центру професійного розвитку викладачів». Готовність роботодавців долучатися до участі у навчальному процесі за ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1. Низький рівень залучення до аудиторних занять за відповідною ОПП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Рекомендації: Активізувати роботу щодо залучення до освітнього процесу спеціалістів-практиків для читання лекцій, проведення практичних занять, у контексті певних навчальних курсів. Розширити їх коло із числа новостворених ОТГ регіону, представників органів місцевого самоврядування, фахівців-управлінців освітньої галузі. 2. Слабка публікаційна активність викладачів, в т.ч. у міжнародних рецензованих наукометричних базах даних, зокрема Scopus та WoS. Рекомендації: Активізувати роботу НПП щодо опублікування результатів наукової діяльності у виданнях, що індексуються у Scopus, Web of Science. 3. Недостатня активність ЗВО у плані організації та проведення заходів щодо підвищення професійної та педагогічної майстерності НПП, що забезпечують ОПП «Менеджмент» освітнього ступеня «молодший бакалавр». Рекомендації: Центру професійного розвитку викладачів організувати курси підвищення педагогічної, професійної та ораторської майстерності для НПП, що забезпечують ОПП «Менеджмент» освітнього ступеня «молодший бакалавр». 4. Відсутність практики опитувань здобувачів освітнього ступеня «молодший бакалавр» (1 курс) за анкету «Мої враження від навчальної дисципліни» (включаючи оцінку форм проведення контрольних заходів), що розміщена в системі moodle. Рекомендації: Забезпечити можливість здобувачам освітнього ступеня «молодший бакалавр» (1 курсу) проходження опитування за анкету «Мої враження від навчальної дисципліни» (включаючи оцінку форм проведення контрольних заходів), що розміщена в системі moodle.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ході аналізу ЕГ встановила відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів тим освітнім компонентам, які вони викладають. При оголошенні конкурсного добору НПП, який проходить відкрито і прозоро з дотриманням усіх нормативних вимог, зазначається дисципліна, викладання якої повинна забезпечити академічна та професійна кваліфікація претендента. Сформована чітка і зрозуміла система морального та матеріального стимулювання НПП. У структурі ЗВО сформований "Центр професійного розвитку викладачів". Не критичними недоліками в контексті Критерію 6 визначено низький рівень залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та активності ЗВО у плані організації та проведення заходів щодо підвищення професійної та педагогічної майстерності НПП. Відсутність практики опитувань здобувачів освітнього ступеня "молодший бакалавр" (1 курс) за анкетною "Мої враження від навчальної дисципліни" (включаючи оцінку форм проведення контрольних заходів), що розміщена в системі moodle. Враховуючи сильні сторони та не критичні зауваження ЕГ вважає, що відповідність ОПП за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Зза результатами опрацювання представлених ЕГ документів та відеоматеріалів, встановлено, що фінансові, матеріально-технічні ресурси УДПУ імені Павла Тичини, а також навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення здобувачами визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. В університеті наявні добре облаштовані приміщення для проведення усіх видів навчальних занять, всі аудиторії Інституту економіки та бізнес-освіти мають стаціонарне мультимедійне оснащення, є комп'ютерні класи з достатньою кількістю робочих місць, бібліотека з читальними залами; експертній групі були продемонстровані мультимедійні читальні зали. Територія УДПУ імені Павла Тичини є естетично привабливою та функціонально комфортною: об'єднує п'ять навчальних корпусів, два гуртожитки, ідальні, спортивні та тренажерні зали. На території університету знаходиться агробіостанція, яка частково забезпечує ідальню власними свіжими та якісними ягодами та овочами. Робочі місця персоналу та комп'ютерні класи оснащені комп'ютерами з ліцензійним програмним забезпеченням. Комп'ютери університету підключені до мережі інтернет, в навчальних корпусах, гуртожитках є вільний доступ до wi-fi. Викладачі і студенти підтвердили наявність літератури, необхідної для опанування ОПП «Менеджмент», наявність доступу до баз Scopus та Web of Science, електронного каталогу (<http://catalog.udpu.edu.ua>), наявність міжбібліотечного абонементу, який дає можливість замовити посібник або інше джерело інформації в бібліотеках інших навчальних закладів. В межах ОК, які формують ОПП бібліотекою випускаються періодичні видання: Все про бухгалтерський облік (період охоплення 2017-2020 рр.); Економіка і прогнозування (2017-2021 рр.); Економіка України (2018 р.); Економічні горизонти (2017-2021 рр.); Кадровик України (2017-2021 рр.); Кадровик-01 (2019-2021 рр.); Маркетинг в Україні (2018-2021 рр.); Фінанси України (2017-2021 рр.) та Фінансовий контроль (2017-2021 рр) та систематично оновлюється бібліотечний науковий фонд. ЕГ констатує наявність розвиненої інфраструктури УДПУ ім. П. Тичини, гарний стан та достатність матеріально-технічної бази університету, її відповідність сучасним очікуванням студентів та цілям ОПП «Менеджмент».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ході відеозустрічей із здобувачами, НПП, представниками органів студентського самоврядування, представниками допоміжних сервісних підрозділів ЕГ було встановлено, що викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до мережі інтернет на всій території університету, до елементів університетської інфраструктури - спортивної та тренажерної залів, бібліотеки, комп'ютерних аудиторій. Здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до наукової та навчальної літератури в паперовій та електронній формі для підготовки до лекційних, практичних, семінарських занять; безкоштовно користуються читальними залами. У ЗВО забезпечується безкоштовний доступ до наукометричних баз Web of Science, Scopus, як на внутрішній платформі, так і зовнішній. Зареєстровані учасники, за своїми пароллями, мають право півроку користуватися вільним доступом до даних мереж, із зовнішніх доменів. І здобувачі, і НПП відмічали, що повністю задоволені умовами, які створює та забезпечує ЗВО учасникам освітнього процесу у ході реалізації ОПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

На підставі наданих відеоматеріалів з оглядом матеріально-технічної бази та зустрічей зі студентами, представниками студентського самоврядування ЕГ констатує, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, дозволяє задовольнити потреби та інтереси щодо комфортних умов для навчання. Санітарно-технічний стан усіх приміщень відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, існуючим нормам охорони праці, умови проживання у гуртожитку відповідають нормам. З метою визначення умов та дотримання правил проживання в гуртожитку, представниками студентського самоврядування та НПП систематично, щомісячно, проводяться перевірки кімнат, в яких проживають здобувачі. Територія УДПУ імені Павла Тичини є безпечною, має всі умови для підтримання здорового способу життя. В умовах пандемії, в усіх приміщеннях дотримуються заходів проти епідеміологічного стану: наявність засобів для дезінфекції рук, масковий режим та ін. ЕГ підтверджує рівень задоволеності студентів, викладачів умовами, які створює та забезпечує ЗВО для навчання і роботи, проведення наукових досліджень та соціально активного сучасного побуту і життя.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

УДПУ імені Павла Тичини забезпечує достатній рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів. Освітня підтримка студентів денної та заочної форми навчання в УДПУ імені Павла Тичини забезпечена, з одного боку, формальними аспектами організації навчального процесу (чіткий та зручний розклад занять, графіки консультацій викладачів, зручні режими роботи бібліотек, спортивних залів, їдальні) та з іншого, створенням середовища, в якому адміністрація, викладачі та сервісний персонал свідомо орієнтуються на потреби студентів, готові консультувати, допомагати у вирішенні різного типу проблем, відповідально забезпечувати надання освітніх послуг у повному обсязі, та доступ до необхідного доступу навчальних матеріалів, зокрема в умовах карантину. В ЗВО активно функціонує інститут кураторства, про що неодноразово відмічалося здобувачами на відеозустрічах. У корпусі Університету розміщена Скринька довіри, яка перевіряється представниками студентського самоврядування щотижня. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується розвинутою соціальною інфраструктурою Університету та усвідомленням адміністрації та викладачів своєї ролі у соціалізації та вихованні молоді. Здобувачі зазначили, що завжди отримують всі види консультативної підтримки через кураторів, працівників деканату, кафедру та безпосередньо у відповідних підрозділах (відділ міжнародних зв'язків, бібліотека, наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених тощо). У ході відео зустрічей здобувачі відмітили, що повністю задоволені умовами, які створює та забезпечує університет для реалізації ОПП та їх соціальної діяльності.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У УДПУ імені Павла Тичини створені необхідні умови для здобувачів вищої освіти з особливими потребами. Позитивною практикою є формування в університеті Комади супроводу здобувачів з особливими освітніми потребами, діяльність якої регламентується "Положенням про команду психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами" (<https://cutt.ly/5lMytHx>). Під час зустрічі з огляду матеріально-технічної бази, було виявлено, що в університеті є пандуси та наявний безперешкодний доступ до аудиторій, комп'ютерних класів та іншої інфраструктури відповідно до державних правил і стандартів; для здобувачів з проблемами зору в читальному залі є клавіатура з використанням шрифту Брайля. Для осіб, що не можуть відвідувати навчальний заклад передбачений вступ на основі співбесіди, що відображено в Правилах прийому на навчання у 2021 р. (<https://udpu.edu.ua/vstup/pravyly-priyomu>). Особи з особливими потребами мають змогу спілкуватися з викладачами дистанційно чи навчатися за індивідуальним графіком. На ОПП "Менеджмент" початкового рівня вищої освіти здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УДПУ імені Павла Тичини затверджені і функціонують внутрішні нормативні документи, які містять чіткі процедури вирішення конфліктних ситуацій: "Етичний кодекс науково-педагогічних і педагогічних працівників УДПУ ім. Павла Тичини" (<https://cutt.ly/f1NH2pr>); "Кодекс академічної доброчесності" (<https://cutt.ly/4lFkFJU>); "Антикорупційна програма УДПУ ім. П.Тичини" (<https://cutt.ly/KHJq77>) та "Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини" (<https://cutt.ly/OlMuU7v>). У студентів також є можливість скористатися "скринькою довіри", яка розміщена в корпусі Університету. Захист інтересів студентів є метою діяльності студентського самоврядування. Здобувачі ОПП зазначили, що будь-які непорозуміння легко з'ясовуються в робочому порядку та не набувають ознак конфліктів. Вони чітко проінформовані куратором про механізм вирішення таких ситуацій. У ході відеозустрічей з усіма учасниками освітнього процесу ЕГ з'ясовано, що фактів виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією в межах ОПП "Менеджмент" зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси і навчально-методичні комплекси ОК забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Високий рівень інформаційно-консультативної підтримки студентів з боку адміністрації Інституту, зокрема через куратора групи та співпрацю з органами студентського самоврядування. Наявна бібліотека з потужною матеріальною базою, електронним каталогом, міжбібліотечним абонементом та можливістю забронювати посібники й інші інформаційні джерела онлайн, в т. ч. з бібліотек інших ЗВО. Унікальною практикою є функціонування в Університеті Команди психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліки відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ фіксує наявність потужної матеріально-технічної бази ЗВО, високий рівень інформаційно-консультативної підтримки студентів з боку адміністрації, особливо через кураторів академічних груп та унікальну практику функціонування в Університеті Команди психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами. Враховуючи відсутність слабких сторін або недоліків за Критерієм 7 та наявність в освітньому середовищі ЗВО зазначеної унікальної практики ЕГ вважає, що за Критерієм 7 ОПП відповідає рівню А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регулюється “Положенням про ОП в УМДП ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою УДПУ ім.Павла Тичини, протокол № 8 від 27.01.2020 р. (<https://cutt.ly/1lDrXnz>), “Положенням про організацію освітнього процесу в УМДП ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою УДПУ ім.Павла Тичини, протокол №10 від 28.04.2015 р. (<https://cutt.ly/ULDgod3>) та п.2.6 “Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою, протокол №10 від 26.02.2019 р. (<https://cutt.ly/plDeoLt>). Членами ЕГ встановлено, що за дотримання процедури забезпечення розроблення та перегляду ОПП відповідальність покладено на випускову кафедру маркетингу, менеджменту та управління бізнесом Інституту економіки та бізнес-освіти УДПУ ім.Павла Тичини. Гарант та НПП кафедри постійно моніторять думку стейкхолдерів щодо якості реалізації ОПП. Результати опитування здобувачів ОПП “Менеджмент” освітнього ступеня молодший бакалавр щодо якості викладання дисциплін розглядалися на засіданні кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом (протокол №2 від 28.09.2020р.); про перегляд освітніх компонент (протокол №8 від 13.03.2020р.); про перегляд ОПП зовнішніми стейкхолдерами (протокол № 12 від 19.06.2020 р.). ОПП “Менеджмент” затверджувалась Вченою радою УДПУ ім. Павла Тичини (протокол № 11 від 30.04.2020 р.). У 2020 р. ОПП переглядалась (<https://cutt.ly/HlDmknng>), в наслідок чого ООК “Основи економічної теорії” була замінена на ООК “Основи бізнесу” та значно розширився перелік вибіркових дисциплін, змінився підхід до їх вибору здобувачами. Дотримання процедури, що зазначена в “Положенні про ОП в УМДП ім.Павла Тичини” було підтверджено ЕГ частково. Під час спілкування з роботодавцями та здобувачами було встановлено, що фактично вони не брали участі в обговоренні змісту та перегляду ОПП. Відповідно до “Положення про ОП в УМДП ім.Павла Тичини”, ОПП переглядають щонайменше 1 раз у термін її дії, але не пізніше, ніж за 1 семестр до її завершення. За інформацією Гаранта вже розпочато перегляд чергового оновлення ОПП, але факт оприлюднення її проекту на 2021р. ЕГ не змогла встановити, оскільки відповідно до “Положення про ОП в УМДП ім.Павла Тичини”, проект має бути розміщено з 1 грудня по 1 січня.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів вищої освіти до перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості врегульовано “Положенням про освітні програми в УДПУ ім.Павла Тичини, затвердженого Вченою радою УДПУ ім.Павла Тичини, протокол № 8 від 27.01.2020 р. (<https://cutt.ly/1lDpXnz>), “Положенням про участь студентів у забезпечення якості вищої освіти в УДПУ ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою УДПУ ім. Павла Тичини, протокол №2 від 18.09.2018 р. (<https://cutt.ly/8lDioyf>). В УДПУ ім. Павла Тичини проводиться анкетування здобувачів вищої освіти з метою визначення очікувань від навчання в університеті на етапі досягнення програмних результатів, рівня задоволеності умовами і можливостями, створеними в університеті, власних знань і професійних навичок, рівня розвитку компетентностей тощо; вивчення думки студентів про необхідність змін чи покращення складових освітнього процесу, збір інформації про якість пропонованих освітніх програм, з'ясування очікувань і планів здобувачів освіти на майбутнє працевлаштування чи навчання. Проведений аналіз розміщених на сайті результатів проведеного анкетування (<https://cutt.ly/S1SPM81>) (27 респондентів ОП “Менеджмент” освітнього рівня “Молодший бакалавр”: 5 студентів денної та 22 студентів заочної форми навчання) свідчить про те, що опитування відбувалось з 21.09.2020 р. по 05.10.2020 р. Відповідно до оприлюднених результатів найнижчу оцінку отримало 2 параметри: “опанувати англійську на рівні B2” та “уміння писати наукові тексти” (4,0). Найвищою оцінкою 4,9 респонденти оцінили параметри, що входять у Блок 6: “Оцініть якість складових освітнього процесу в університеті”. Результати опитування здобувачів щодо якості викладання дисциплін розглядалися на засіданні кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом (протокол №2 від 28.09.2020 р.). У ході відеозустрічей, представниками органів студентського самоврядування, як рівня Інституту економіки та бізнес-освіти, так і університету, було озвучено, що вони не були залучені до процесу перегляду ОПП “Менеджмент” освітнього рівня “Молодший бакалавр”.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Провідними стейкхолдерами-рецензентами, що зазначені до перегляду ОПП у 2019 р. є: М. Безпалько, О. Кравченко, О. Максютюв, В. Омельченко та О. Буць. Аналіз ОПП “Менеджмент” 2020 р. (<https://cutt.ly/HlDmKng>) засвідчує, що її рецензентами є ті ж самі особи. Під час он-лайн експертизи експертна група пересвідчилася, що залучення роботодавців до участі до перегляду змісту ОПП “Менеджмент” освітнього рівня “Молодший бакалавр” фактично не відбувалося, хоча вони підтвердили тісну співпрацю з Інститутом економіки та бізнес-освіти і зацікавленість у випускниках даної ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Оскільки ОПП «Менеджмент» освітнього рівня “Молодший бакалавр” започаткована у 2019 р. перший випуск здобувачів вищої освіти, що навчаються на ній планується у червні 2021 р. Позитивним є те, що інформація щодо працевлаштування випускників розміщена на веб-сайті університету (<https://cutt.ly/4lSYfG9>), але наразі пропозиції для випускників ОПП “Менеджмент” відсутні. Комунікація із випускниками ЗВО відбувається через соціальну платформу Facebook.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури забезпечення якості освіти в ЗВО регулюється “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім.Павла Тичини”, затвердженим Вченою радою, протокол №10 від 26.02.2019 р. (<https://cutt.ly/plDeoLt>), “Положенням про участь студентів у забезпечення якості вищої освіти в УДПУ ім.Павла Тичини”, затвердженого Вченою радою УДПУ ім. Павла Тичини, протокол №2 від 18.09.2018 р. (<https://cutt.ly/8lDioyf>), “Положенням про освітні програми в УДПУ ім.Павла Тичини, затвердженого Вченою радою УДПУ ім.Павла Тичини (протокол № 8 від 27.01.2020 р.) (<https://cutt.ly/1lDpXnz>). В університеті, у 2015 р., створено Центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності УДПУ ім. Павла Тичини, який є координуючим підрозділом, що забезпечує прогнозування, проектування, моніторинг та аудит якості освітньої діяльності (<https://cutt.ly/3lDFIav>). Перелік заходів (<https://cutt.ly/zlDGMz3g>), що були заплановані у 2019 - 2021 рр. розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/VlDGGwQ>). Центром проводиться анонімне анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітніх програм, результати якого представлені на сайті (<https://cutt.ly/F1DHWjk>). Під час спілкування з представниками різних фокус-груп з'ясовано, що Центром, координаційним структурним підрозділом ЗВО, систематично моніториться якість освітнього процесу в Університеті, а у випадку виявлення недоліків в ОПП або в освітній діяльності, його представники готові до своєчасного реагування, відповідно до внутрішніх нормативних документів. ЄГ були надано витяг із протоколів засідання кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом (протокол №2 від 28.09.2020 р.), в якому зазначено, що результати анкетування були обговорені та взяті до уваги.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП “Менеджмент” початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти первинна. В той же час, провівши аналіз змісту ОПП редакцій 2019 та 2020 років, було виявлено удосконалення підходу в організації обрання вибіркових компонент здобувачами ВО (<https://cutt.ly/KzciYJo> та <https://cutt.ly/2zciAE>). А також гарантом програми під час зустрічей було наголошено, що вони працюють над тим, що вже удосконалюються певні моменти, які було виявлені під час спілкування з ЕГ (наприклад, вони працюють над тим, щоб силабуси дисциплін були розміщені на сайті Інституту з вільним доступом).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО сформоване достатнє нормативне забезпечення для регулювання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та систематичного перегляду ОП. УДПУ ім. Павла Тичини прагне до підвищення культури якості викладання навчальних дисциплін, залучення роботодавців та провідних фахівців-практиків, стимулювання педагогічної майстерності викладачів. В університеті з 2015 р. функціонує Центр забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності УДПУ ім. Павла Тичини, який є координуючим підрозділом, що забезпечує прогнозування, проектування, моніторинг та аудит якості освітньої діяльності (<https://cutt.ly/3lDFIav>). Перелік запланованих та проведених заходів (<https://cutt.ly/zlDGM3g>) у 2019 - 2021 рр. розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/VlDGgwQ>). Центром проводиться анонімне анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітніх програм, результати якого представлені на сайті (<https://cutt.ly/F1DHWjk>). Сформована система анкетування студентів, зокрема щодо якості викладання навчальних дисциплін ОПП, яке організовано через moodle. У структурі кожної дисципліни є анкета “Мої враження від викладання дисципліни”, яка доступна для заповнення лише за авторизації здобувача. Здобувачі запрошуються для заповнення даної анкети до проходження заключного контролю знань. Результати оцінювання та побажання враховуються гарантом програми, завідувачем кафедрою та викладачами. Таким чином, студенти залучаються до інших процедур забезпечення якості ОПП. Під час співбесіди з академічним персоналом виявлено, що НПП кафедри маркетингу та управління бізнесом зацікавлені та вмотивовані до подальшого розвитку ОПП та освітньої діяльності. Під час спілкування з представниками різних фокус-груп з'ясовано, що Центром забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності УДПУ ім. Павла Тичини здійснюється постійний моніторинг якості освітнього процесу в Університеті, а у випадку виявлення недоліків в ОПП або в освітній діяльності, його представники готові до своєчасного реагування, відповідно до внутрішніх нормативних документів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЗВО створена потужна система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти. Центром забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності УДПУ ім. Павла Тичини, координаційним структурним підрозділом ЗВО, систематично моніториться якість освітнього процесу, а у випадку виявлення недоліків в ОПП або в освітній діяльності, його представники готові до своєчасного реагування, відповідно до внутрішніх нормативних документів. Посаду директора Центру займає фахівець, яка обізнана з положеннями та процесами із забезпечення якості освітнього процесу за ОПП “Менеджмент”. Доступні до ознайомлення на сайті ЗВО у відкритому форматі результати опитування здобувачів. У структуру кожної дисципліни в системі moodle включена анкета “Мої враження від викладання дисципліни”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. В УДПУ ім. Павла Тичини при періодичному оновленні ОПП “Менеджмент” для освітнього рівня “Молодший бакалавр” частково залучають представників роботодавців та здобувачів вищої освіти. Рекомендації: Формалізувати участь роботодавців та здобувачів вищої освіти у процесах оновлення та перегляду контенту ОП “Менеджмент”. 2. “Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім. Павла Тичини” унормовує відповідні процедури лише для рівнів освіти “Бакалавр” та “Магістр”. Рекомендації: Оновити “Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ ім. Павла Тичини”, а саме - включення освітнього рівня “Молодший бакалавр” до тексту усіх його розділів. 3. Анкета “Мої враження від викладання дисципліни” розміщена у структурі кожної дисципліни в системі moodle і доступна для заповнення лише за умови авторизації здобувача, що ставить під сумнів її анонімність. Рекомендації: Винести опитування “Мої враження від викладання дисципліни” на знеособлену платформу (наприклад, гугл-анкету) та проводити його після проходження фінального контролю знань. 4. Інформація щодо працевлаштування випускників розміщена на веб-

сайті університету не містить пропозицій для випускників ОПП “Менеджмент”. Рекомендації: Оновити інформацію на сторінці “Пропозиції щодо працевлаштування” для випускників ОПП “Менеджмент та запровадити практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ встановила, що у ЗВО створена потужна система забезпечення якості освітньої діяльності. Центром забезпечення функціонування системи управління якістю освітньої діяльності систематично моніториться якість освітнього процесу. У відкритому доступі розміщуються результати опитування здобувачів, а в структурі окремих дисциплін, на дистанційній платформі, наявна анкета “Мої враження від викладання дисципліни”. Слабкими сторонами визначено низький рівень залучення представників роботодавців та здобувачів вищої освіти до періодичного оновлення ОПП та відсутність на сайті інформації щодо можливості працевлаштування випускників ОПП “Менеджмент. Враховуючи зазначені сильні та слабкі сторони ЕГ вважає, що ОПП за Критерієм 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов’язки усіх учасників освітнього процесу у УДПУ ім. П. Тичини регламентуються нормативними документами, які знаходяться у вільному доступі і розміщені на офіційному сайті ЗВО у вкладці “Документи” (<https://cutt.ly/alPQ1kQ>).. Зокрема: Статутом УДПУ ім. П.Тичини (<https://cutt.ly/WlIrOar>); Положенням про організацію освітнього процесу в УДПУ ім. П. Тичини (<https://cutt.ly/DlPn2IK>); Правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/wlPmhV4>) та ін. Усі нормативні документи ЗВО містяться у вкладці “Документи” і чітко згруповані за видами: Закони України; Нормативні документи УДПУ; Документи з організації освітнього процесу; Антикорупційна діяльність; Фінансові документи; Публічні закупівлі; Звіти ректора та Звіти про роботу Університету. Зміст, наповнення, представлена інформація та структура цих документів є зрозумілими та доступними і обов’язковими для дотримання всіма учасниками освітнього процесу. ЕГ встановлено, що під час реалізації ОПП забезпечується чітке виконання усіх встановлених правил та процедур. На відео-зустрічах із фокус-групами встановлено, що інформація про права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу є зрозумілою та доступною. Здобувачі підтвердили, що цю інформацію, насамперед, їм повідомляють куратори академічних груп.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Механізм формування, затвердження, реалізації, моніторингу та оновлення ОП регулюється “Положенням про освітні програми в УДПУ ім. П. Тичини” (<https://cutt.ly/slPT12q>). Для розміщення проекту ОП на сторінці Інституту є спеціальна вкладка “Проекти освітніх програм” з поділом за рівнями вищої освіти (<https://cutt.ly/4lPW4c1>). За інформацією Гаранта вже розпочато перегляд чергового оновлення ОПП, але факт оприлюднення її проекту на 2021р. ЕГ не змогла встановити, оскільки відповідно до “Положення про ОП в УМДП ім.Павла Тичини”, проект має бути розміщено з 1 грудня по 1 січня. На сайті ЗВО у вільному доступі розміщені ОПП, інформація про неї, її мета та НП (<https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/35657>). На сторінці Інституту, у вкладці “Навчання” виділено окрему позицію “Дисципліна вільного вибору” (<https://econom.udpu.edu.ua/navchannya/dystsypolina-vilnoho-vyboru>). На ній представлено: Перелік навчальних дисциплін вільного вибору; Опис дисциплін для вільного вибору студентам та Силабуси навчальних дисциплін вільного вибору. ЕГ встановила, що інформації щодо змісту ООК за даною ОПП, їх робочих програм або силабусів у вільному доступі на сайті Університету немає. Вони є представлені лише у в інформаційно-освітньому середовищі Moodle, в яке мають доступ здобувачі, які навчаються у ЗВО. Оголошення щодо програми роботи ЕГ, яка проводила акредитацію ОПП “Менеджмент” та інформація про відкриті зустрічі були розміщені на сторінці Інституту економіки та бізнес-освіти (<https://econom.udpu.edu.ua/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО оприлюднена інформація про ОПП та НП за 2019-2020 рр. (<https://cutt.ly/AlM1mFQ>), включаючи її цілі, очікувані результати навчання та назви компонент. Дана інформація представлена і на сторінці Інституту економіки та бізнес-освіти (<https://cutt.ly/8lMokDy>). У вільному доступі, на офіційному сайті, оприлюднено перелік вибіркових дисциплін та їх силабуси (<https://cutt.ly/olM3iB3>). Матеріали, які формують навчально-методичне забезпечення ООК, розміщені в інформаційному освітньому середовищі Moodle і доступні лише для зареєстрованих в ньому учасників освітнього процесу. У вільному доступі силабусів або робочих програм ООК, які читаються на ОПП не розміщено, що обмежує можливості здобувачів, потенційних абітурієнтів та роботодавців щодо ознайомлення із структурою та змістом освітніх компонент ОПП. На відео-зустрічі здобувачі підтвердили, що інформацію про цілі, очікувані результати навчання та компоненти ОПП, в повному обсязі вони одержали на початку навчання від Гаранта, викладачів та кураторів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Потужна база внутрішніх нормативних документів, які чітко структуровані і зрозумілі для усіх учасників освітнього процесу. Сформований чіткий і зрозумілий механізм формування, затвердження, реалізації, моніторингу та оновлення ОП, який регламентується внутрішніми нормативними документами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: 1. Відсутність у вільному доступі силабусів або робочих програм ООК. Рекомендації: Розмістити силабуси або робочі програми ООК, які читаються на ОПП "Менеджмент" початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти у вільному доступі на сайті ЗВО. 2. Результати обговорення, пропозиції, рекомендації та зауваження стейкхолдерів на проект ОПП не оприлюднюються на сайті ЗВО. Рекомендації: Оприлюднювати інформацію щодо пропозицій, зауважень стейкхолдерів після обговорення проекту ОПП, результати їх врахування або відхилення. 3. Недостатнє наповнення англомовної версії сайту інформацією про ОПП, її мету, цілі, структуру, ОК та програмні результати. Рекомендації: Наповнити англомовну версію сайту інформацією про ОПП, що сприятиме популяризації та зацікавленню нею іноземних абітурієнтів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ЗВО сформована достатня база внутрішніх нормативних документів, які чітко структуровані і зрозумілі для усіх учасників освітнього процесу та, відповідно до неї, чіткий і зрозумілий механізм формування, затвердження, реалізації, моніторингу та оновлення ОП, який регламентується внутрішніми нормативними документами. Слабкими сторонами визначено відсутність у вільному доступі силабусів або робочих програм ООК та результатів обговорення, пропозицій, рекомендацій та зауважень стейкхолдерів на проект ОПП. Враховуючи зазначені сильні та слабкі сторони ЕГ вважає, що ОПП за Критерієм 9 відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Павленчик Наталія Федорівна

Члени експертної групи

Ковтун Олена Анатоліївна

Віннікова Еліна Олександрівна